
Prace Akademii Nauk ZSRR

Przegląd Socjologiczny / Sociological Review 9/1-4, 465-466

1947

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KRONIKA ZAGRANICZNA

Prace Akademii Nauk ZSRR. Pięcioletni plan naukowo-badawczych prac sekcji historii i filozofii Akademii Nauk ZSRR. W ciągu pięciu lat będą przygotowane i wydane między innymi następujące prace: **Historia ZSRR, Historia powszechna** (prace zbiorowe) oraz szereg prac monograficznych, poświęconych historii Rosji, ZSRR, innych krajów, historii kultury itd. Z dziedziny filozofii projektuje się przygotowanie i wydanie następujących prac zbiorowych: **Historia filozofii** w 6-ciu tomach, **Historia logiki** (2 tomy), **Filozofia współczesnego przyrodoznawstwa** (2 tomy) oraz następujących prac monograficznych: G. F. Aleksandrowa: **Historia teorii rozwoju społecznego**, Akadematka M. W. Mitina: **Radziecka socjalistyczna demokracja**. Następnie ukaże się szereg prac z dziedziny materializmu dialektycznego (pojęcie, sąd i wnioskowanie), psychologii (poświęcone psychologii poznania i zagadnieniu świadomości — kierownik prac — prof. Rubinsztejn) oraz trzy monografie dotyczące współczesnej burżuazyjnej filozofii. Oprócz tego zostanie wydany szereg prac z dziedziny archeologii, etnografii i antropologii (między innymi prof. P. I. Kusznereva: **Metodologia badań etnograficznych**).

W dniach 29.XI—4.XII 1946 r. odbyła się sesja Akademii Nauk ZSRR. W ramach posiedzenia Akademik G. F. Aleksandrow wygłosił odczyt o radzieckiej demokracji. Na posiedzeniu wybrano 43 nowych członków Akademii i 112 członków korespondentów.

Na posiedzeniu sekcji ekonomiczno-prawnej A. N. członek korespondent K. W. Ostrowitjanow wygłosił odczyt pt. **Ekonomiczna rola państwa Radzieckiego**, „w którym zanalizował metodologiczne przesłanki, wykazujące zasadniczą przewagę Radzieckiego Państwa i jego społecznego ustroju, radzieckiej planowej gospodarki... nad ekonomicznym i politycznym ustrojem kapitalistycznego społeczeństwa“ („Więstnik A. N.“, nr 2, str. 93).

W grudniu 1946 r. odbyła się pierwsza naukowa sesja Akademii Nauk Łotewskiej SRR. Sekcja nauk społecznych Łotewskiej Akademii Nauk prowadzi pracę w następujących instytutach: 1. Historii i historii materialnej kultury, 2. Ekonomiki, 3. Językoznawstwa, 4. Literatury, 5. Ludoznawstwa.

Na życzenie radzieckich i partyjnych władz utworzony został Komitet A. N. dla badania sił wytwórczych okręgu Irkuckiego.

W grudniu 1946 r. odbyła się naukowa konferencja poświęcona zagadnieniu rozmieszczenia rolnictwa. Konferencja była zorganizowana przez sekcję ekonomiczno-prawną A. N. i przedstawicieli odnośnych ministerstw.

Sekcja ekonomiczno-prawna A. N. w 1946 r. prowadziła prace nad następującymi grupami zagadnień: 1. Ekonomia polityczna socjalizmu, 2. Podwyższenie wydajności pracy, 3. Historia myśli ekonomicznej w Rosji, 4. Radzieckie Państwo i prawo, 5. Gospodarczy i polityczny rozwój poszczególnych krajów kapitalistycznych.

W kwietniu 1947 r. odbyło się posiedzenie Instytutu Etnografii im. N. N. Mikłuchow-Makłaja. W czasie posiedzenia wygłoszone zostały odczyty: Prof. P. G. Bogatyrewa o rezultatach prac Zakarpackiej Ekspedycji etnografów, badaczy folkloru i antropologów i innych uczonych o ekspedycjach: Dagestańskiej, Primorsko-Achtyrskiej, Środkowo-Azjatyckiej i Chorezmskiej.

Książka Grekowa o historii chłopów. W pracach Instytutu Historii Nauk ZSRR ukazało się w ostatnim roku obszerne dzieło jednego z czołowych historyków sowieckich, akademika B. D. Grek o w a pt. *Chłopi na Rusi od czasów najdawniejszych do XVII w.* (Krestianie na Rusi). Str. 959. Grekow jest autorem wielu prac z zakresu ustroju społecznego i politycznego o Rusi, w szczególności ogłosił studium o Rusi kijowskiej, mające już kilka wydań, pod jego redakcją wyszła też umiejętna publikacja podstawowego pomnika prawnego z tego okresu dziejów Rusi, „Ruskiej Prawdy”. Interesują go sprawy genezy warstw społecznych i rozwoju form ustrojowych, przede wszystkim dzieje chłopów. Nowe jego dzieło oparte jest na własnych studiach źródłowych i na obfitej literaturze przedmiotu, zarówno rosyjskiej jak i obcej, zwłaszcza polskiej, bądź jako dotyczącej stosunków na Rusi halickiej, bądź zużytkowanej porównawczo. Autor utrzymuje się w ramach klasycznej teorii materializmu historycznego o rozwoju struktury społecznej. W związku z nowym swym dziełem ogłosił w czasopiśmie „Woprosy istorii” (Zagadnienia historii) artykuł poświęcony problemowi periodyzacji dziejów chłopów. Wielka jego monografia jest pierwszym syntetycznym studium w tym przedmiocie od czasu dzieła I. D. Bielajewa, wydanego w 1860 r.

Sr.

1 maja 1947 r. z inicjatywy grupy uczonych i działaczy społecznych powstał organizacyjny komitet Wszechzwiązkowego Towarzystwa Upowszechniania Wiedzy Politycznej i Naukowej. Na czele Komitetu stanął Prezydent A. N. ZSRR. Akademik S. I. Wawilow.

Paryski Ośrodek Studiów Socjologicznych (Centre d'Etudes Sociologiques) organizuje wykłady z dziedziny socjologii dostępne dla szerokiej publiczności. Program odczytów w okresie od grudnia 1946 r. do maja 1947 r. obejmował między innymi następujące wykłady: Wprowadzenie do socjologicznych badań nad językiem, Roger Caillois; Wprowadzenie do badań porównawczych nad instytucjami politycznymi we Francji, Stanach Zjednoczonych i ZSRR, Pierre Cot; Wprowadzenie do socjologii ogólnej, Georges Davy; Wprowadzenie do badań nad współzyciem i hierarchią społeczną, Eugène Dupréel; Wprowadzenie do socjologii pracy, Georges Friedmann; Wprowadzenie do socjologii poznania, Georges Gurvitch.

A amerykańskie Towarzystwo Socjologiczne dokonało w maju 1946 r. wyboru nowych władz. Na stanowisko przewodniczącego powołany został Louis Wirth. Wirth jest profesorem uniwersytetu chicagoskiego, redaktorem *American Journal of Sociology* i autorem licznych studiów z zakresu stosunków rasowych, problemów mniejszości narodowych, urbanistyki, planowania społecznego oraz socjologii teoretycznej.